

แบบรายงานผล

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ข้อมูลสถานศึกษา

ชื่อ โรงเรียนเนินพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40
สถานที่ตั้ง - หมู่ 2 ตำบลบ้านโคก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
โทรศัพท์ / FAX 056-752289-90 เปิดสอนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-6
จำนวนนักเรียน 338 คน จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา 26 คน
ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา นายพงษ์ศักดิ์ กางถิ่น โทรศัพท์มือถือ 08-1532-393-2

2. ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ.2560 ถึง วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2563

(1) การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

1.1 นโยบายของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครอง

การจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเนินพิทยาคม ได้มีการจัดระบบการบริหารงานให้สอดคล้องและสนองตอบต่อ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (มาตรา 6) กำหนดให้การจัด การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และจัดการ ศึกษาที่ให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคนโดยยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (มาตรา 22) ทั้งนี้การจัดกระบวนการเรียนการสอน ยังคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการบูรณาการในด้านความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้ผู้เรียนรู้จักการประยุกต์ ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้ ในการบริหารงานโรงเรียนได้กำหนดบุคลากรและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ อย่างชัดเจน เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. คณะกรรมการอำนวยการ(ทีมนำ)ประกอบด้วยผู้อำนวยการ และหัวหน้างานบริหาร ทั้ง 5 ฝ่ายซึ่งจะ ให้ คำปรึกษาและสนับสนุนด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน นิเทศติดตามผลงานหรือร่วมกิจกรรมตาม ความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

2. คณะกรรมการประสานงาน(ทีมประสาน)ประกอบด้วย หัวหน้างานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หัวหน้าระดับชั้นเรียนทั้ง 6 ระดับหัวหน้างาน เนาะแนว และหัวหน้ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ช่วยประสานงานให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานและ ช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับครูที่ปรึกษาทุกท่าน

3. คณะกรรมการปฏิบัติงาน(ทีมทำ) ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญมากที่สุดเพราะผลงานจะดีได้ต้องอาศัย ความร่วมมือร่วมใจของคณะครูที่ปรึกษาทุกท่านที่ทุ่มเท กำลังกาย กำลังใจด้วยความรักและเมตตาต่อนักเรียนซึ่ง ครูที่ปรึกษาจะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการสร้างศรัทธาเพื่อให้เกิดความไว้วางใจพร้อมที่จะดูแลช่วยเหลือ และให้คำปรึกษากับนักเรียนทุกคน จะเห็นได้จากขั้นตอนการทำงาน คือ

3.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลซึ่งในการทำงานครู 1 คน จะมีนักเรียนที่อยู่ในความดูแลประมาณ 20-25 คน ทำให้มีการดูแลได้อย่างทั่วถึงโดยที่ครูที่ปรึกษาจะรู้จักนักเรียนจากการสัมภาษณ์ในคาบกิจกรรม โฮมรูม หรือเวลาพักตามความเหมาะสม

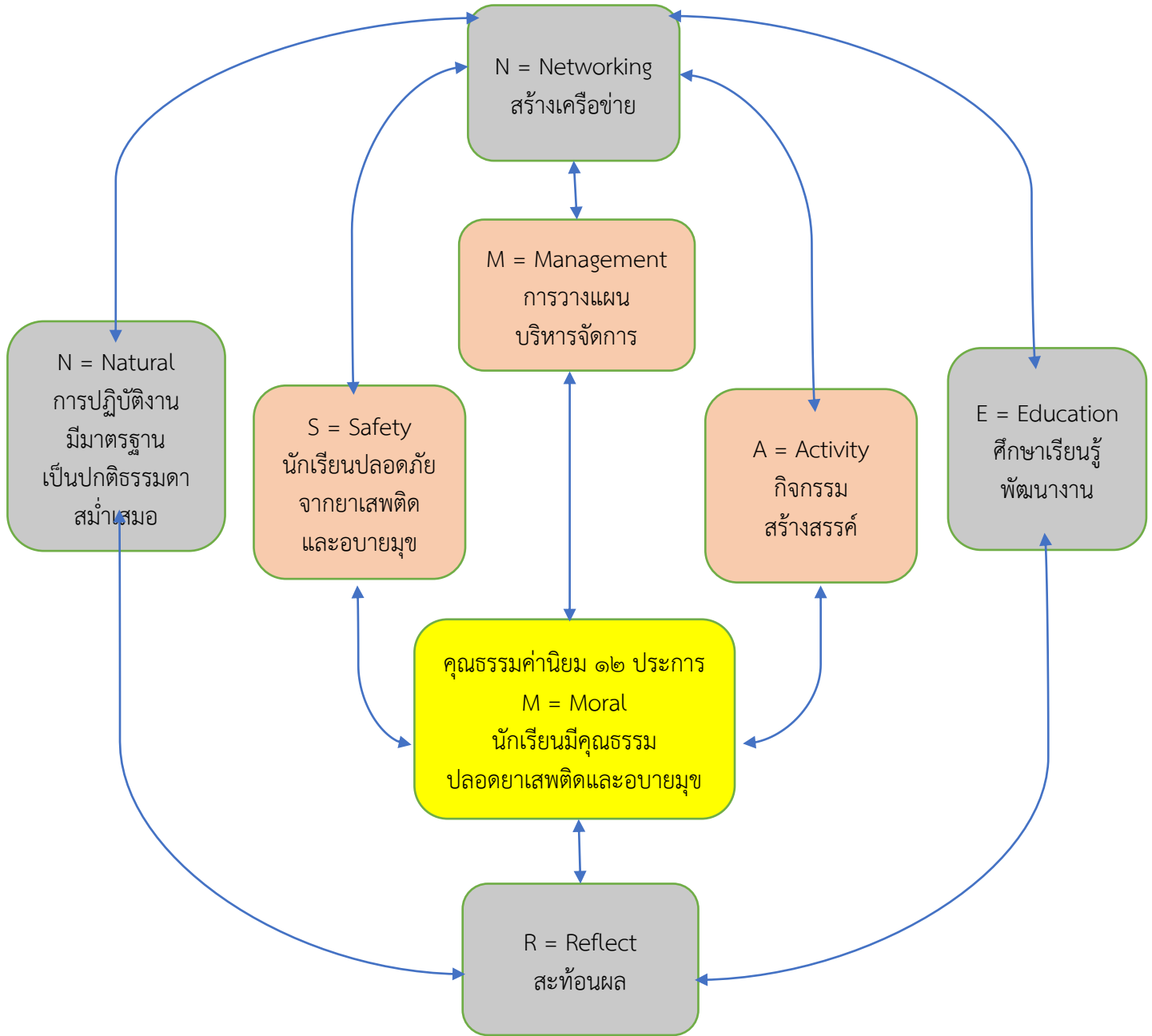
3.2 การคัดกรองนักเรียนจะได้ข้อมูลจากการประเมินตนเอง (SDQ) ของนักเรียนหากครูที่ปรึกษามีข้อสงสัยจากการประเมินตนเองของนักเรียน ครูที่ปรึกษาก็จะทำแบบประเมินร่วมด้วยหรือให้ผู้ปกครอง ทำแบบประเมินนักเรียนในสมุดระเบียบวาระสละบบ บางครั้งอาจจะใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์นักเรียน การสอบถามเพื่อนในกลุ่มด้วยก็ได้ซึ่งการคัดกรองนักเรียนในรอบ 3 ปี

1.2 แนวทาง/รูปแบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาสะท้อนแนวคิดที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของสถานศึกษา

โรงเรียนได้มีการประเมินทบทวนรูปแบบการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้รูปแบบมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพปัญหาและบริบทของโรงเรียนมากขึ้น ตามรูปแบบการบริหารงาน MAS-NERN รูปแบบการบริหารงาน MAS-NERN ดังนี้

- M **Management** การบริหารจัดการ
- A **Activity** กิจกรรมส่งเสริมเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน
- S **Safety** นักเรียนโรงเรียนเนินพิทยาคมปลอดภัยจากยาเสพติดและอบายมุข
- N **Networking** สร้างเครือข่าย โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายและทำบันทึกข้อตกลง
- E **Education** การศึกษาเรียนรู้เพื่อพัฒนางาน
- R **Reflect** สะท้อนผล เป็นขั้นสุดท้ายและเป็นลักษณะเด่นของวงจรกระบวนการดำเนินงาน
- N **Natural** การปฏิบัติมีมาตรฐานเป็นปกติธรรมดาสามัญเสมอ

รูปแบบ MAS-NERN

แผนภาพ แสดงรูปแบบการบริหารความเป็นเลิศโดยใช้ MAS-NERN

1.3 ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อมูล การเข้าร่วมประชุมผู้ปกครอง ปี 2560 - 2562

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน	จำนวนผู้ปกครอง	ร้อยละ
2560	327	327	100
2561	326	326	100
2562	-310	-310	100
รวม(เฉลี่ย)	963	963	100

(2) การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 วิธีดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาครบทั้ง 5 ขั้นตอน โรงเรียนได้มีวิธีดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขั้นตอน ดังนี้

1.การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดครูที่ปรึกษาให้ประจำชั้นต่อเนื่อง 6 ปี มีข้อมูลการเยี่ยมบ้านนักเรียน ครบ 100 เปอร์เซ็นต์ ทำให้ครูที่ปรึกษารู้จักนักเรียนมากยิ่งขึ้น ทำให้รู้สภาพปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นกับนักเรียนแต่ละคน ช่วยติดตามดูแลแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องได้เป็นอย่างดี

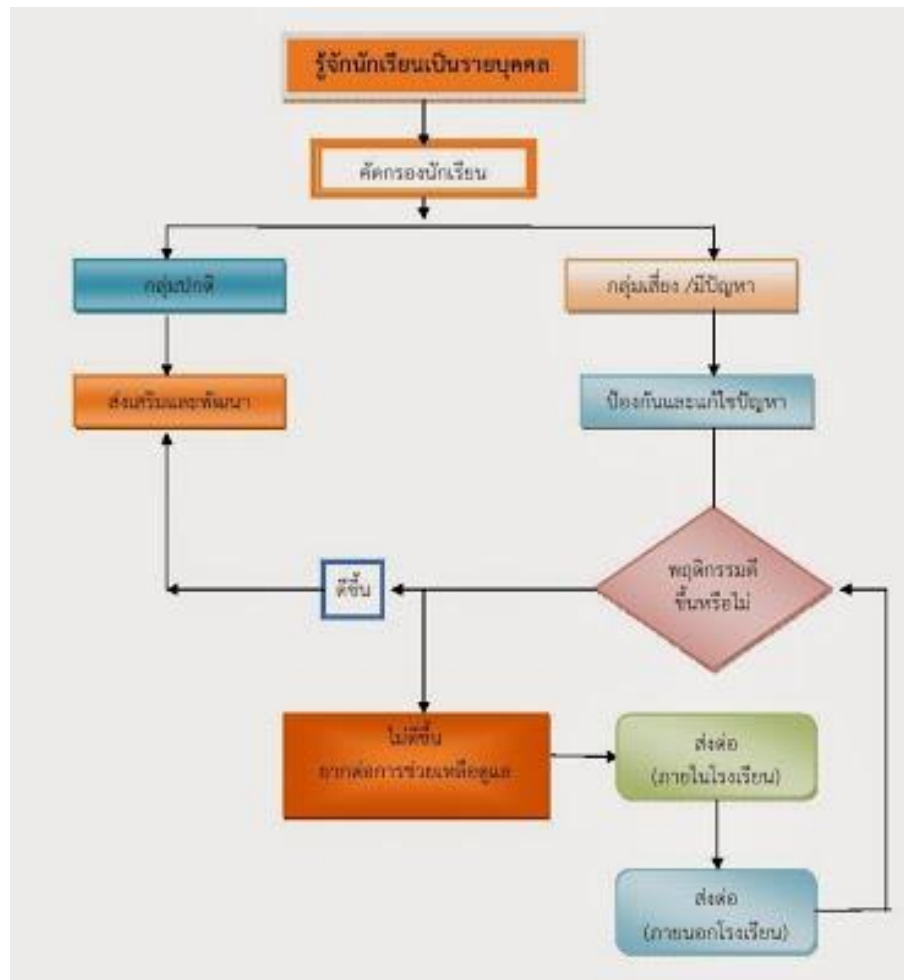
2.การคัดกรองนักเรียน โดยใช้แบบประเมิน SDQ แบบประเมิน EQ ใช้โปรแกรมประเมินพฤติกรรม Scantool เพื่อนำข้อมูลปรับพัฒนา ป้องกัน แก้ไขและให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3.การส่งเสริมนักเรียน หลังจากการคัดกรองนักเรียน แล้วงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ร่วมกับหัวหน้างานแนะแนว หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สร้างกิจกรรมที่หลากหลายในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมศักยภาพให้กับนักเรียนทั้งหมดตามความสามารถเช่น กิจกรรมวิชาการของทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหาด้านวิชาการ ด้านดนตรีด้านกีฬา กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมค่ายคุณธรรม-จริยธรรมของ ทุกระดับชั้น กิจกรรมปลอดยาเสพติดและอบายมุข และอื่น ๆ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะหล่อหลอมให้นักเรียนทุกคนสามารถผ่านวิกฤตชีวิตของตนเองได้เป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน ตนเองและอยู่ในสังคมอย่างปลอดภัยและมีความสุข

4.การป้องกันและแก้ไข โดยครูที่ปรึกษามีบทบาทในการสร้างแรงจูงใจที่ดีให้กับนักเรียนด้วยการชื่นชม ให้กำลังใจ ให้ความรู้ในด้านทักษะชีวิต โรงเรียนมีการประชุมผู้ปกครองปีการศึกษาละ 2 ครั้ง มีการจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองทราบข้อมูลของนักเรียนด้านการเรียนและด้านพฤติกรรมอยู่เสมอ ผู้ปกครองเกิดเจตคติที่ดี และให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่อันจะเกิดขึ้นกับนักเรียน

5.การส่งต่อนักเรียน จากผลการดำเนินงานการจัดกิจกรรมค่ายคุณธรรม-จริยธรรม การจัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาสารเสพติด กิจกรรมจิตอาสา กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยและสร้างภาวะผู้นำและกิจกรรมอื่นๆ เหล่านี้ช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถปรับตัวและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น ส่วนใหญ่การส่งต่อจึงเป็นการส่งต่อภายใน เนื่องจากไม่มีกรณีร้ายแรงโดยจะมีครูที่ปรึกษา หัวหน้าระดับชั้น และหัวหน้าระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับหัวหน้างานแนะแนวตลอดจนคณะกรรมการฝ่ายบริหาร ของโรงเรียนร่วมกันแก้ปัญหาตามความเหมาะสม

2.2 การดำเนินงานสอดคล้องทั้ง 5 ขั้นตอน อย่างเป็นระบบ ครบวงจร

แผนผังการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน

2.3 การดำเนินการเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียนอย่างเป็นรูปธรรม

1. นโยบายของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้าง ทักษะชีวิต และการคุ้มครองนักเรียน หลักปฏิบัติในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจ กลยุทธ์ จุดเน้น และวิธีการดำเนินงานดังนี้

1.1 วิสัยทัศน์ คือ “นักเรียนโรงเรียนเนินพิทยาคมได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทั่วถึง โดย คำนี้ถึง หลักการเสริมสร้างทักษะชีวิต พิชิตปัญหา นำพาสู่การปกป้องคุ้มครองผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน” นโยบายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเนินพิทยาคม คือ “ทำงานเป็นระบบ เคารพกติกา วาจา ไพเราะ อนุเคราะห์ นักเรียนทุกคน” โดยกำหนดเป้าหมายดังนี้ ส่งเสริม นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาและส่งเสริมตามศักยภาพ นักเรียนทุกคนได้รับการส่งเสริมทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการเกิดปัญหา แก่ไข นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหรือมีปัญหาได้รับการช่วยเหลือตามสภาพจริง ทันเวลา นอกจากนี้โรงเรียนเนินพิทยาคมได้กำหนดพันธกิจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ รู้จัก

นักเรียนเป็นรายบุคคล คัดกรองนักเรียน วิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขตลอดจนช่วยเหลือนักเรียน สร้างเครือข่ายช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

1.2 โรงเรียนเนินพิทยาคม ได้กำหนดกลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งผ่านการ วิเคราะห์สารสนเทศและผลการดำเนินงานเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิต และการคุ้มครองนักเรียน ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบาย เป้าหมาย การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- 2) การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อความสะดวกรวดเร็ว
- 4) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- 5) การจัดระบบที่มีประสิทธิภาพทุกระบวนการ

โดยโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน ตามองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่นักเรียน และส่งต่อ

1.3 โรงเรียนได้กำหนดแผนปฏิบัติการ มีโครงการ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียนตามนโยบายของโรงเรียนอย่างชัดเจน ได้แก่ กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน และประชุมผู้ปกครองเครือข่าย โครงการปฐมนิเทศสำหรับนักเรียนใหม่ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 4) โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนทุกคน ทุกระดับชั้น โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศของนักเรียน กิจกรรมการเลือกตั้งสภานักเรียนส่งเสริมประชาธิปไตย โครงการโรงเรียนปลอดบุหรี่และแอลกอฮอล์ และโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล และการคัดกรอง กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต กิจกรรมบันทึกความดี กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรตินักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา กิจกรรมป้องกัน และคุ้มครองนักเรียน กิจกรรมแข่งขันกีฬาระหว่าง ห้องเรียน และรณรงค์ป้องกันยาเสพติด กิจกรรมประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคน กิจกรรมแก้ไขคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียน การติดตามนักเรียนที่จบการศึกษา

(3) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและวิธีสร้างเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 ข้อมูลภาคีเครือข่ายและวิธีการสร้างภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการได้มาของเครือข่าย

ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องมีผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจะช่วยให้ให้นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเจตนารมณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้แก่

1. คณะกรรมการอำนวยการ (ทีมนำ) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้แทนจากผู้ใหญ่บ้าน,กำนัน ผู้แทนทางศาสนา ผู้แทนสภาองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนตำรวจ ผู้แทนสภานักเรียน มีบทบาทหน้าที่ คณะกรรมการอำนวยการ ดังต่อไปนี้

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุน การขับเคลื่อนและผดุงรักษา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2) สร้างขวัญกำลังใจ และพัฒนาบุคลากร
- 3) เป็นผู้นำในการผนึกผสาน บูรณาการภารกิจ โดยรวมของสถานศึกษา

4) ประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้มแข็ง

2. คณะกรรมการประสานงาน (ทีมประสาน) ประกอบด้วยรองผู้อำนวยการที่ผู้บริหารมอบหมายเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการตามตำแหน่งและหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ หัวหน้าระดับทุกระดับ หัวหน้างาน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานอนามัย ครูพยาบาล และหัวหน้างานแนะแนวเป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการประสานงาน มีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) ปฏิบัติงานในฐานะบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2) ประสานงานระหว่างคณะกรรมการอำนาจการ และคณะกรรมการดำเนินงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3) จัดทำเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาดำเนินงานและรับผิดชอบในการชี้แจงสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ปฏิบัติงาน
- 4) จัดการประชุมคณะกรรมการทุกฝ่ายอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอเพื่อแสวงหาแนวทางในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 5) สรุปรายงานผลการดำเนินงานและดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. คณะกรรมการดำเนินการ (ทีมทำ) ประกอบด้วยหัวหน้าระดับชั้น เป็นประธานกรรมการ มีคณะกรรมการตามตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ ได้แก่ รองหัวหน้าระดับ ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอน และครูแนะแนวเป็น กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดำเนินการ มีบทบาทหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องและดำเนินการประชุมชี้แจง
- 2) บันทึกหลักฐานการปฏิบัติงานประเมินผลและจัดทำรายงานตามระดับชั้น
- 3) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ปรึกษาและนักเรียนเพื่อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 4) ประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- 5) ดำเนินการดูแลให้ความช่วยเหลือนักเรียน ตามขั้นตอนและกระบวนการของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

วิธีการพัฒนาเครือข่าย

โรงเรียนเนินพิทยาคม มีการวิเคราะห์สภาพปัญหา และนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุง และพัฒนาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการ คัดกรองนักเรียน โดยจัดประชุมครูและบุคลากรทางการศึกษา เน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้ และน้ำใจดี มีสุนทรียภาพ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของโรงเรียน พัฒนานักเรียนให้มีทักษะชีวิต มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ อย่างต่อเนื่อง นักเรียนได้รับการดูแล คัดกรองอย่างทั่วถึง ในแต่ละภาคเรียน โรงเรียนจัดให้มีการประชุมผู้ปกครองของผู้เรียนและประชุมผู้ปกครองเครือข่าย มีการสำรวจความต้องการ ความคาดหวังจากผู้ปกครองในด้านการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ได้ข้อมูลคุณลักษณะของ นักเรียนที่ผู้ปกครอง ชุมชนต้องการ ดังนี้

- 1) เป็นบุคคลที่รู้จักตนเองเข้าใจ และปรับตัวเข้ากับสังคมได้
- 2) เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน
- 3) รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ตามแนวทางประชาธิปไตย
- 4) มีความซื่อสัตย์ ประหยัดและรู้จักการอดออม

- 5) มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักสังเกต คิดวิเคราะห์ และสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 6) มีความตระหนักในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย และสิ่งแวดล้อม
- 7) มีความรับผิดชอบต่อชุมชน และช่วยเหลือชุมชนตามความเหมาะสม
- 8) มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่เข้มแข็ง และห่างไกลกับสารเสพติดทั้งปวง
- 9) รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม
- 10) รู้จัก ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลก

3.2 การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการส่งเสริมสนับสนุน ป้องกันช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน ร่วมกับสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1. โรงเรียนเนินพิทยาคม ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาศัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการกำหนดกลยุทธ์และดำเนินงานใน การประสานงานและสร้างภาคีเครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะภาคีเครือข่ายผู้ปกครอง มีการประชุม ผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการสร้างช่องทางในการติดต่อประสานงาน ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ของโรงเรียนหรือแจ้งข้อมูลของนักเรียนที่รวดเร็วโดยใช้เทคโนโลยีการสร้างกลุ่มไลน์ผู้ปกครอง กลุ่มเฟซบุ๊ก การเลือกตั้งคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในชั้นเรียน ประธานผู้ปกครองเครือข่าย รองประธาน และ เลขานุการร่วมประชุมกับครูประจำชั้นในระดับแต่ละสายชั้นเพื่อให้ข้อมูล จุดเด่น จุดด้อยของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สะท้อนข้อมูลและเสนอวางแผนการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ช่วยเหลือและ คุ้มครองนักเรียน จัดทำฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายผู้ปกครองอย่างเป็นระบบ ทำให้โรงเรียนได้แนวทางในการ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน สามารถกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุน ป้องกัน ช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียน ร่วมกับสถานศึกษาเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบและมีความยั่งยืน โดยมีฐานข้อมูลภาคีเครือข่ายทั้งภายในโรงเรียน คือ ครูประจำชั้น สภานักเรียน นักเรียนแกนนำ หัวหน้าห้อง งานอนามัยโรงเรียน งานแนะแนว งานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียน งานวัดผลและประเมินผล เป็นต้น ส่วนภาคีเครือข่ายนอกโรงเรียน คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียนทุกระดับชั้น เครือข่ายนักเรียนในห้องกับ โรงเรียนอื่นๆ เครือข่ายกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น สถานีตำรวจภูธรบ้านโคก ที่กำกับดูแลการจราจร ในช่วงเช้าทุกวัน และหลังเลิกเรียน ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยจราจร ยาเสพติด การป้องกันตนเองเพื่อเผชิญกับ เหตุร้าย โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านโคกและสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นเครือข่ายในการส่งต่อสู่ภายนอก เป็นวิทยากรในการอบรมเทคนิคการให้ คำปรึกษาแก่นักเรียน อบรมเรื่องเพศศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับทักษะการปฏิเสธ เป็นต้น

(4) การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ส่งผลต่อประสิทธิภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

4.1 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียน

โดยโรงเรียนเนินพิทยาคม ได้ส่งผู้รับผิดชอบงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการประชุมประจำเดือนของโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนักให้ครูที่ปรึกษาได้รับบทบาทหน้าที่ และความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติในทุกๆ ด้าน

4.2 การนิเทศ ติดตาม ส่งเสริม สนับสนุน ให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

โดยโรงเรียนมีคำสั่งนิเทศ ติดตาม มีการจัดทำปฏิทินการนิเทศ การแต่งตั้งคำสั่งการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยดำเนินการตามปฏิทิน เช่น การประชุมหัวหน้าระดับ สองสัปดาห์/ครั้ง เพื่อติดตามการดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ทั้งระดับชั้นเรียน ระดับสายชั้น และระดับโรงเรียน และ ติดตามการส่งงาน เช่น การส่งสมุดเช็คการเข้าแถวหน้าเสาธง สมุดบันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูม ส่งที่หัวหน้า ระดับทุกวันศุกร์ ส่งรายงานการเยี่ยมบ้าน รายงานการคัดกรองนักเรียน รายงานการประชุมผู้ปกครองใน ระดับชั้นเรียน เพื่อรวบรวมรายงานผู้บริหารต่อไป

4.3 การประเมินผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โดยใช้วิธีการและเครื่องมืออย่าง เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงาน เช่น แบบรายงานการประชุมผู้ปกครอง แบบบันทึกการเข้าร่วม กิจกรรมหน้าเสาธงของครูประจำชั้น แบบบันทึกการเข้าเรียนรายชั่วโมง แบบบันทึกการร่วมกิจกรรมของนักเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมและการส่งต่อแบบบันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูม แบบรายงานการเยี่ยมบ้านนักเรียน แบบรายงานผลการคัดกรองนักเรียน แบบรายงานผลการพัฒนา ป้องกัน แก้ไขปัญหา และส่งต่อ แบบบันทึกการติดต่อประสานผู้ปกครอง แบบบันทึกการแก้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบบันทึกการพบผู้ปกครอง เป็นต้น นำผลการประเมินไปพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการปรับปรุงและพัฒนา วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในดำเนินงานในปีต่อไป

(5) ความสำเร็จของการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.1 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียน มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เกิดผลสำเร็จ คือ

นักเรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านจากขั้นตอนการดำเนินงานทั้ง 5 ขั้นตอนของ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งได้แก่ การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปัญหา การส่งเสริมและพัฒนา การป้องกันและช่วยเหลือและการส่งต่อภายใน / ภายนอก ทำให้ครูและนักเรียนมีความใกล้ชิดกันและตระหนักถึงความมีคุณค่าของชีวิตและยังเป็นแรงผลักดันให้โรงเรียน มีการขับเคลื่อนในการที่จะส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ตามความสามารถ จึงทำให้ เกิดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองต่อนโยบายของภาครัฐ อันได้แก่ กิจกรรมด้านวิชาการ เช่น การสอนเสริมเพื่อ เตรียมสอบ O-Net ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งส่งผลให้นักเรียนทั้ง 2 ระดับชั้นมีผลการสอบดีขึ้น และสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรทุกคนสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ 80 %

5.2 ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการคุ้มครองนักเรียน บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา เกิดผลสำเร็จ คือ

ได้ดูแลนักเรียนและให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน ช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย และบรรลุผล และทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีคุณภาพ การประสานงานและการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ทั้งนี้โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ประกาศผลการแข่งขันและมอบรางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ เพื่อเป็น ขวัญและกำลังใจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ

ขอรับรองว่า ข้อความข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายพงษ์ศักดิ์ กางถิ่น)

ผู้อำนวยการโรงเรียนเนินพิทยาคม

คำนำ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดนโยบายให้มีการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียน โดยมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ในทุกระดับ ให้มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์และความมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และทุกคนได้รับสิทธิความเสมอทางการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเพื่อให้การดำเนินงานไปเป็นตามนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 ได้กำหนด แนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพทั้งระบบและต่อเนื่อง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้ใช้ประโยชน์ จากรายงานผลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด เพื่อใช้เป็นแนวทาง พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็ง ตลอดจนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอย่างเข้มแข็งและทั่วถึง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ข้อมูลสถานศึกษา	1
ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1
1.การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา	1
2.การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา	4
อย่างมีประสิทธิภาพ	
3.การมีส่วนร่วมของภาคเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดูแล	6
ช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา	
4.การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน	8
ส่งผลต่อประสิทธิภาพระบบการดูแลและช่วยเหลือนักเรียน	
5.ความสำเร็จของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	9
ภาคผนวก	11

กิจกรรมมอบทุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนที่ยากจนพิเศษ จากการเยี่ยมบ้านนักเรียน

กิจกรรมเสริมสร้างบูรณาการทักษะชีวิต

กิจกรรมเสริมสร้างส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนเข้ารับเกียรติบัตรพร้อมเข็มเชิดชูเกียรติจากท่านองคมนตรี
โดยสำนักงานพุทธศมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
และรางวัลคนดีศรีสังคม จากศาลเด็กและเยาวชน ภาค 6

กิจกรรมเลือกตั้งกรรมการนักเรียน

กิจกรรมประชุมผู้ปกครองนักเรียน

มีบุคลากรในหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่พนักงาน พสน ตรวจสอบพื้นที่เสี่ยง

มีภาคีเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ

ปฏิทินดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนเนินพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ที่	แนวทางการดำเนินงาน	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจในงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ให้แก่ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา	ตลอดปีการศึกษา	สถานศึกษากำหนดแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2	จัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน	ตลอดปีการศึกษา	
3	จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนครั้งที่ 1	พฤษภาคม	กิจกรรม classroom meeting
4	คัดกรองและจำแนกพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล	พฤษภาคม – มิถุนายน	รายงานข้อมูลเข้าระบบ
5	จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ครั้งที่ 1	กรกฎาคม – สิงหาคม	รายงานผลการเยี่ยมบ้าน
6	นิเทศติดตาม การดำเนินงานภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา	สิงหาคม – กันยายน	
7	จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ครั้งที่ 2	ตุลาคม – พฤศจิกายน	กิจกรรม classroom meeting
8	จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ครั้งที่ 2	ธันวาคม – มกราคม	รายงานผลการเยี่ยมบ้านนักเรียน
9	สรุปรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เมื่อสิ้นปีการศึกษา	มีนาคม – เมษายน	สรุปรายงานผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน

แบบรายงานผล

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนเนินพิทยาคม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40

ภาคผนวก